

zpra vo daj

57. ročník
11/2024

cena: 5 CHF

Čechů a Slováků ve Švýcarsku
Slovákov a Čechov vo Švajčiarsku

Svědectví o velké vodě

Profesor a cimbalista

Aforismy proslavily Siřem

Kam vyrazit na podzim?

SSČS
Svaz spolků
Čechů a Slováků ve Švýcarsku

ZSČS
Zväz spolkov
Čechov a Slovákov vo Švajčiarsku

VVTS
Verband der Vereine
der Tschechen und Slowaken
in der Schweiz
UATS
Union des associations
des Tchèques et Slovaques en Suisse

Zuzák Advokáti

Zuzak Rechtsanwälte AG

- Mezinárodní tým švýcarských, českých a slovenských právníků
- Právní poradenství pro firmy i soukromé osoby
- Švýcarské, české, slovenské právo a právo Evropské Unie

Curych - Praha - Bratislava

Curych: info@zuzak.ch

+41 44 215 35 50

www.zuzak.ch

Praha: info@zuzak.cz

+420 727 866 373

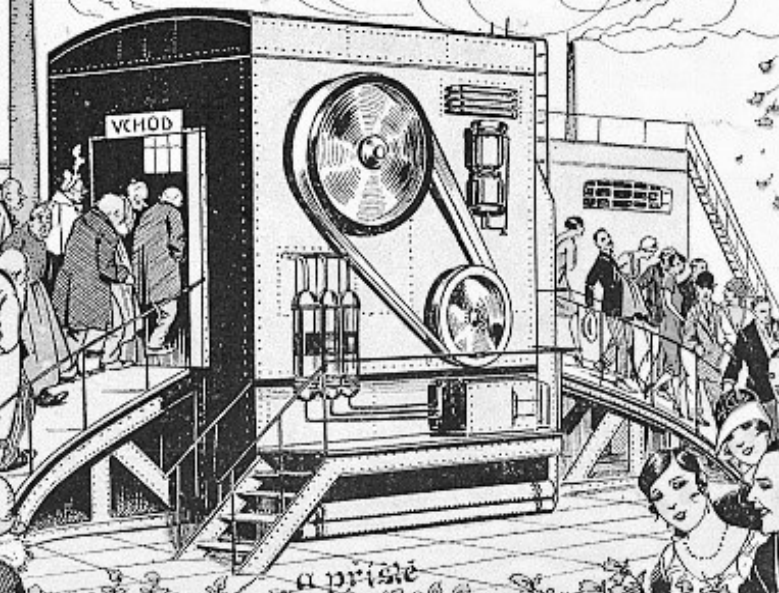
www.zuzak.cz

Bratislava: info@zuzak.sk

+421 944 112 233

www.zuzak.sk

Listopad

Omlazování

OBSAH

Slovo redakce	3		
Reortáž		Cestujeme	
Potůček se změnil ve veletok		Záhadné skalné mesto	
<i>Miluše Kobylková</i>	4	<i>Eleonora Junod-Mičátek</i>	27
Z činnosti spolků		Kazachstán - země protikladů	
Propojení vědy, obchodu a diplomacie		a nádherné přírody	
<i>Ivan Valíček</i>	8	<i>Jarmila Vinšová, Petr Solich</i>	30
Politika		Čtení na volnou chvíli	
Jasná lekce pro Evropu		Život na vlásku	
<i>Tomáš Zdehovský</i>	10	<i>Radek Eger</i>	36
Kultura		Ne každému se zavděčíš	
Ilustrované aforismy		<i>Veronika Velacká</i>	40
<i>ToM</i>	14	Poradna	
Rozhovor		Můžete žalovat bývalého pronajímatele?	44
"Švejka znám z mamčiných diktátů"		Kalendář	46
<i>ToM s Philippem Kocianem</i>	16	Jak si objednat Zpravodaj	47
Vzpomínky			
Krysaři			
<i>Jan Hlach</i>	18		

Vážení přátelé,

***rádi bychom Vás informovali o možnosti zajištění
míst s volnou kapacitou v domě seniorů v okolí
Prahy, nacházejícím se v krásném prostředí.***

AGENTUR PAZDERA, tel. 044 933 07 33,

email: info@pazdera.ch

Milé čtenářky, milí čtenáři,

nedávno světová média informovala během několika dnů o devastujících záplavách ve Španělsku. Ty způsobily snad ještě horší škody než zářijové povodně v Česku, o kterých se zde tolik nepsalo. Sice pozdě, ale přece se to Zpravodaj snaží trochu napravit. Redakci se dostalo do ruky svědectví přímé účastnice, obyvatelky obzvláště postiženého Jeseníku, která podrobně popisuje, jak se katastrofa vyvíjela (str. 4). Jeseník a jeho lázně se mohou pyšnit jednou zvláštností – tzv. „Bernským pramenem“, vybudovaným před více než 20 lety díky iniciativě města Bern (str. 7).

Společné aktivity českých a slovenských vědeckých emigrantů neboli „expatů“ ve Švýcarsku nabývají každým rokem na důležitosti. Jejich roku 2019 založený spolek CometX uspořádal v září již 4. konferenci, které se zúčastnili nejen mladí vědci a badatelé, ale i zástupci velvyslanectví a obchodních a průmyslových odvětví. O čem se na symposiu jednalo a o jeho čím dál větší rezonanci píše Ivan Valíček (str. 8).

Kdo je nejvydávanějším českým spisovatelem na světě? Kundera? Hašek? Samá voda! Je to Franz Kafka, který, ač občan ČSR, psal výhradně německy. Některé aspekty jeho díla jsou přesto málo známé; k nim patří i jeho aforismy, které napsal v malé vesničce na Lounsku. Díky iniciativě českého velvyslanectví v Bernu se s nimi mohlo seznámit krajanské publikum během přednášky česko-rakouské umělkyně Sylvy Pauli (str. 14).

Philippe je sice rodilý Švýcar, jeho první jazyk je francouzština, ale protože se zde narodil českým rodičům, mluví i docela slušně česky, i když s přízvukem. Snaží se ale sám znalost češtiny zlepšit, čte česky a dívá se na české filmy v originále, a dokonce mluví česky i se svými dětmi. Navíc se zajímá o folklór a naučil se hrát na cimbál. Jeho učitelkou češtiny byla hlavně jeho maminka: z které knížky mu dávala diktáty, nám prozradil v nedávném rozhovoru (str. 16).

Lidé, kteří cestují hlavně kvůli tomu, aby se seznámili s cizími zeměmi a jejich kulturním i přírodním bohatstvím, dávají přednost podzimu. Náhoda tomu chtěla, že se v tomto čísle objevují dokonce dvě reportáže z cest: o výletě do proslulého starobylého skalního města Petra píše Eleonora Junod-Mičátek (str. 27), a v dalším krátkém cestopisu líčí Jarmila Vinšová a Petr Solich, jaké přírodní divy objevili v dosud málo turisticky prozkoumaném Kazachstánu, který mimochodem figuruje jako jedna z nejatraktivnějších destinací v letošním nejpopulárnějším světovém průvodci *Lonely Planet* (str. 30).

Příjemné prožití podzimu Vám přeje

Tomáš Mertl, redaktor

Potůček se změnil ve veletok

Svědectví o ničivé povodni ve městě, které pojí přátelství s Bernem.

Letos v létě postihly velké části České republiky rozsáhlé povodně, které byly ještě větší než ty v roce 1997. Naštěstí byly všechny regiony včas varovány a mohly tak provést potřebná opatření. Díky tomu se podařilo zamezit nesrovnatelně větším škodám, i když mnohé obce byla částečně zdevastovány. Mezi nejvíce postižená města patřil Jeseník v Olomouckém kraji, který už přes 30 let spojuje přátelství s Bernem (viz rámeček na str.7). Jedním z iniciátorů tohoto přátelství byl krajan G.J. Dobrovolný, spoluzakladatel institutu Forum Ost-West, který redakci poskytl materiál o průběhu povodni na Jesenicku, mezi jiným i následující svědectví své známé z 18. září:

Z drobného deště doprostřed proudu

Meteorologové nás několik dní upozorňovali na situaci, že bude vážná v celé republice, ale že zejména na Jesenicku má být situace nejhorší, a nejvíce dešťových srážek atd.

Udělalí jsme několik opatření, přemístili věci do vyšších poloh, případně vynesli ze sklepa to, co by mohlo utrpět největší škodu .

Jelikož jsme zažili přívalové deště již několikrát a největší ničivé povodně v roce 1997, nedovedli jsme si představit, že může přijít ještě něco horšího, takže jsme všichni doufali, že to nakonec nebude tak zlé a že to zvládneme bez větších problémů...

Vše začalo obdobně jako v roce 1997, mlhou, drobným deštěm, zataženou oblohou, nenápadně ve čtvrtek 12.9. odpoledne, v pátek 13.9. už přšlo víc a intenzivněji, ale zase to nevypadalo tak zle.

V sobotu 14.9. už přšlo víc a ve sklepech už od rána bylo asi 10 cm vody, to byla známka, že je hodně spodní vody a začíná prosakovat. Tu jsme se snažili udržet v této výši, nebo ji vyčerpat pomocí dvou čerpadel do kanalizace až do oběda.

Po krátké polední pauze už vody bylo dvakrát tolik, a čerpadla již vodu nestačila odčerpávat a vody přibývalo stále více. Brzy nám bylo jasné, že je zle a že už nemá cenu čerpat ... Partner Oldřich Kobyłka usoudil: spíše se podíváme, co se dá ještě ze sklepa odnést do relativního bezpečí na vnitřní chodbu. Pak jsme to tahali a doufali...

Venku už se začala na nás valit voda z našeho nenápadného potůčku, která se vylila u sousedů a přes zahrady tekla k nám a od nás zase dál k dalším sousedům. Voda tekla i před domem a příkop už nestačil brát všechnu vodu z hlavní silnice i od sousedů a tak jsme byli za nějakou krátkou chvíli

prakticky pod vodou ze všech stran, dům stál v tekoucí vodě vysoké 30 až 40 cm... Potok Staříč už bouřil a byl plný po okraj, bylo slyšet hrozné dunivé rány, nevěděli jsme co se děje, ale nevěštilo to nic pěkného, večer už bylo vidět blikající modré světlo za vodou, jak každou chvíli popojede a zůstane na místě....to evakuovali občany žijící u řeky, pak ještě i ty co bydlí blízko vody, ale u hlavní silnice...

Ráno v neděli 15.9. už byl Staříč vylitý až po silnici, jen tak tak , že se nepřelil k nám, voda stále přibývala, bylo vidět, jak voda nese spoustu předmětů a materiálu přes protrhané ploty... to trvalo až do poledních hodin. Kolem 13. hodiny přestávalo pršet a začalo vody mírně ubývat, a to nám svítla naděje, že to snad už skončí.

Ano, to byl pro nás konec největší vody, a čekali jsme až voda odteče. Naštěstí je to u nás poměrně rychlé, jsme ve svažitém horském terénu. Když se voda stáhla opět do svých vodních řečišť, což bylo už

během pondělí 16.9., začalo se ukazovat, co vše napáchala:

V naší obci odnesla všechny malé můstky, všechny velké mosty alespoň částečně poničila, urvala kusy silnic podél řeky, podemlela i kusy hlavní silnice, roztrhala plyn, kanalizaci, vodovod

i internet, výrazně rozšířila své koryto, odnesla kameny zpevněné břehy i zábradlí okolo řeky, zaplavila kostel bahnem, na hřbitově strhla část hřbitovní zdi a poválila některé náhrobky, poničila několik domů, některé jen podemlela z části, donesla spoustu bahna a kamení, odnesla lidem šopy, skleníky, uskladněné dřevo atd. Řeka si dělala nové koryto a vyskytovala se i tam, kde by to nikdo nečekal...

V obci se stalo i velké neštěstí: 14.9. se s utrženou cestou zřítilo plně obsazené auto do Staříče, tři mladí třicátníci jsou nezvěstní, jeden se zachránil. Zdemolované auto se našlo asi půl kilometru po proudu, až řeka opadla - prázdné... Doma nám zůstala voda ve sklepech, který byl zaplněn do 160 cm výšky až do úterý 17.9., kdy už se dalo pomocí čerpadel pomáhat rychlejšímu zmizení vody. Vše, co zůstalo ve sklepech, se vlastně znehodnotilo, co bylo na chodbě částečně taky, voda byla asi 30 cm i ve vstupní chodbě... pak začal úklid.

Veletok uprostřed města.

darujme.cz

Srovnání s povodní 1997

Tehdy byla povodeň nečekaná, nebylo žádné spojení telefonické, byly rovněž poškozené domy, cesty i infrastruktura. Tentokrát jsme byli informováni dopředu. Vody bylo víc a byla ničivější i přes upravené břehy potoka Staříč, bez stromů, keřů a trávy.

Byli jsme několik dní bez tekoucí vody i plynu, ale elektrický proud jen s krátkodobým - asi půldenním - přerušením alespoň u nás šel stále. Fungovalo informování občanů obecním rozhlasem, co se děje, kde je možné jít pro vodu, kam pro jídlo, atd. a prakticky okamžitě bylo v obci i humanitární centrum na několika místech, kde bylo možné fasovat čistící i dezinfekční prostředky, vodu i jídlo... i nabídka dobrovolníků....

Znehodnocené věci se mohly dávat do pytlů na okraj pozemku a jezdi-li autem odvážet různé materiály, od velkých kusů např. nábytek až po vyhozené drobnosti... Snažili se okamžitě opravovat mosty, aby se mohlo přesně jezdit a z řeky odstraňovat to co tam nepatří, zasypávat největší díry a

Zdevastovaná ulice v Jeseníku,

darujme.cz

opravovat vedení plynu a vody.

To rozhodně v 97. roce tak nefungovalo a nikdo nepomáhal, teď přijelo hodně cizích lidí i rodinných příslušníků z jiných krajů pomoci k nám do Jeseníků a bylo a je to znát. Jsou tu hasiči i vojáci a spousta techniky, bagrů, nakladačů a opravují co se dá.

Práce stále pokračují, už jsou provizorní cesty za vodou i některé můstky obnoveny, opravuje se infrastruktura, plyn a kanalizace...

My už máme vše, plyn, vodu i elektriku, pomocí zapůjčených vysoušečů vyháníme vodu ze stěn, snad to do zimy zvládneme trochu vysušit.

Někteří ještě dnes nemají plyn a ani pitnou vodu, v obci jsou stále cisterny s pitnou vodou...

Miluše Kobylková

Tyto trosky bývaly obytný dům.

darujme.cz

Bernská stopa v Jeseníku

Po sametové revoluci se i ve Švýcarsku začaly rodit projekty regionální spolupráce. Jedním z nich byl rozvojový koncept „Jeseníky 2000“, který vznikl díky iniciativě tehdejšího ředitele SOI a pozdějšího spoluzakladatele institutu Forum Ost-West, G.J. Dobrovolného a poslance Jindřicha Němčíka. Koncept prakticky doplňovaly organizované stáže pro švýcarské odborníky na bázi tehdy vytipovaných tamnějsích požadavků. Jesenícko ve spolupráci s Bernem se stalo pilotním projektem pro celou východní Evropu. První skupina pěti vybraných švýcarských odborníků odjela do Jeseníku koncem února 1994, kde se rychle a úspěšně prakticky prosadili: jako učitelé obchodní korespondence v obchodní a hotelové škole a také v místní nemocnici. Díky spolupráci a švýcarské finanční podpoře bylo zřízeno informační centrum Jesenícka. Švýcaři se také podíleli na obnově lázeňské infrastruktury a pramenů – díky sponzoringu Berner Burgergemeinde byl na její náklady zbudován u cesty z Lázní Jeseník na Pomezí tzv. „Bernský pramen“. Tehdejší starosta Bernu, Klaus Baumgartner, se na podzim 1994 jel o výkonu bernských stážistů osobně přesvědčit a k oslavě 10. výročí spolupráce v roce 2004 se opět dostavil do Jeseníku, aby ocenil příznivý rozvoj Jesenícka.

Zdroje: forumostwest.ch, jesenik.cz

Propojení vědy, obchodu a diplomacie

4. CometX symposium na ETH v Curychu

Foto: cometx.ch

Česko-slovenská konference zaměřená na propojení vědců a krajanů vznikla v roce 2019 z iniciativy mladých studentů působících na slavné univerzitě ETH Curych. Ti proto následně založili oficiální krajanův spolek s názvem CometX (Come and Meet Expats). Především díky vlastnímu odhodlání a aktivitě, ale i díky spolupráci s českou a slovenskou ambasádou v Bernu a spolkem *Czexpats in Science* (spolek, který sdružuje české vědkyně a vědce působící v cizině) mohl tento nápad nabýt reálných rozměrů.

Česko-slovenské symposium, které

proběhlo 13. září 2024 na ETH v Curychu, bylo již čtvrtým ročníkem tohoto setkání. Symposia se zúčastnili významní hosté z akademické i průmyslové sféry. Přítomni byli i zástupci české a slovenské ambasády, což podtrhlo diplomatický význam akce. Někteří řečníci byli uznávaní odborníci v oblasti umělé inteligence, udržitelnosti a biotechnologií.

Akce se také zaměřila na propojování vědy, byznysu a diplomacie mezi českou a slovenskou komunitou ve Švýcarsku. Program zahrnoval vystoupení vědců a odborníků s příspěvky z různých oborů, včetně biotechnolo-

gií, umělé inteligence, klimatologie a marketingu, což přispělo k vysoké odborné úrovni symposia.

Účastníci měli příležitost diskutovat o aktuálních výzvách a možnostech spolupráce, přičemž se zaměřili na inovace a rozvoj mezi oběma zeměmi. Kromě diskuzí o nových trendech zde probíhalo i síťování mezi vědci a podnikateli.

Na česko-slovenském symposiu na ETH v Curychu byly prezentovány inovace v oblasti medicíny, jako je vývoj nových diagnostických nástrojů, a aplikace AI v průmyslu i v zemědělství. Významný důraz byl kladen na klimatické změny a udržitelnost, kde vědci představili nové metody pro snížení uhlíkové stopy.

Na symposiu byli přítomni i odborníci z oblasti psychologie, kteří přispěli k diskusím o mentálním zdraví a jeho důležitosti v pracovním a vědeckém prostředí. Součástí programu byla i témata zaměřená na psychologii práce a motivaci, což účastníkům umožnilo pochopit vliv psychologických faktorů na produktivitu a inovace. Psychologové diskutovali také o strategiích pro udržení duševní pohody v náročných profesních rolích a o vlivu technologických změn na psychiku jednotlivců.

Symposium bylo organizováno formou plenárních zasedání a tematických panelů, kde vystoupili odborníci z různých oborů. Každý panel se

zaměřoval na specifické téma, jako jsou inovace v biotechnologiích nebo umělá inteligence a následně probíhaly diskuse s publikem. Kromě formálních prezentací bylo zajištěno také neformální síťování pro účastníky, které umožnilo prohloubení kontaktů a diskusi o potenciálních projektech a spolupráci mezi českými a slovenskými komunitami ve Švýcarsku.

Hodnocení česko-slovenského symposia na ETH v Curychu bylo velmi pozitivní. Účastníci ocenili nejen vysokou odbornou úroveň příspěvků, ale také přínosné diskuse a příležitosti k navázání kontaktů mezi vědeckými a podnikatelskými kruhy. Organizace akce byla dobře připravená, což umožnilo efektivní a plynulý průběh programu. Konference byla hodnocena jako úspěšná platforma pro posílení česko-slovenské spolupráce, zvláště v oblastech vědy, inovací a technologií.

Do budoucna se česko-slovenské symposium plánuje stát pravidelnou platformou pro posílení spolupráce mezi vědou, průmyslem a diplomacií mezi Českem, Slovenskem a Švýcarskem. CometX má kromě každoročního symposia na programu ještě další akce jako pivní potlach v českém domě, workshops, mini-konference specializované na určitý obor nebo vandrování spojené s grilováním. Další informace najdete na webové stránce www.cometx.ch.
Ivan Valíček

NĚMECKÁ STUDIE:

Jasná lekce pro Evropu

Evropa se zvláště v posledních letech snažila stylizovat do role světového zeleného lídra ve snižování emisí skleníkových plynů. O tom svědčí tzv. Zelená dohoda pro Evropu, známá jako Green Deal. V té si EU jako celek v minulém volebním období vytyčila velmi ambiciózní cíl udělat z Evropy do roku 2050 první klimaticky neutrální kontinent. Víze zeleného kontinentu neprodukcujícího vůbec žádné škodlivé emise, který bude vzorem ostatním, může působit sama o sobě přitažlivě.

Naprosto nesmyslný přístup

Samotné vytyčené cíle však ještě zdaleka nemusejí znamenat, že se jich skutečně podaří dosáhnout. Druhou věcí jsou totiž prostředky pro dosažení uhlíkové neutrality. Dosavadní opatření budí z pochopitelných důvodů čím dál větší kontroverze.

V první řadě bychom měli mít na paměti, že existují také jiné části světa, než je Evropa a Severní Amerika. Už nyní má v EU i celá Evropě podíl na celosvětových emisích CO₂ výrazně klesající tendenci. Podle dat z roku 2022 to bylo necelých 7,50 %.

V mnoha dalších částech světa s rychle se rozvíjejícím průmyslem (především Asii) naopak emise skleníkových plynů stoupají a přinejmenším v nejbližší době lze očekávat pokračování tohoto trendu. Evropa se tedy může snažit sebevíce, ale pokud budou ce-

losvětové emise stoupat, nebudou mít opatření v rámci EU valný smysl.

I kdybychom pominuli vliv ostatních částí světa, pro případný úspěch klimatických opatření by měly být splněné ještě dvě klíčové podmínky: Musí se vzít v úvahu případné negativní dopady především na ekonomiku či životní úroveň obyvatel, což se bohužel nestalo. Ostatně jsem už v roce 2020 upozorňoval na to, že Komise žádné studie proveditelnosti ani dopadové studie pro Green Deal vůbec neudělala.

Dokonce to vypadá, že si tehdejší místopředseda Timmermans pod slovy dopadová studie představoval pouze to, jaké dopady budou mít všechna opatření na snižování emisí. Se svým postojem byl totálně mimo a návrhy z doby jeho úřadování se v zájmu zachování evropského průmyslu nesmí už nikdy opakovat.

Vedle toho musí být vzata v potaz i celková efektivita politických opatření. Případné splnění vytyčených cílů v oblasti klimatu vyžaduje lepší znalosti o tom, které politiky v oblasti klimatu fungují při snižování emisí v potřebném měřítku a které naopak ne. Jenomže i na to se bohužel naprosto trestuhodným způsobem zapomínalo.

Přelomová německá studie

Donedávna chyběl rozsáhlejší výzkum, který by se pokoušel na základě dostupných údajů vyhodnotit účinnost dosavadních klimatických politik v Evropě i ve světě. Alespoň trochu více světla vnesla do této věci nedávná studie s názvem *Climate policies that achieved major emission reductions: Global evidence from two decades*, která vyšla v prestižním časopise *Science*.

Na této studii se podílel především berlínský institut pro klimatický výzkum MCC (*Mercator Research Institute on Global Commons and Climate Change*) a Postupimský Institut pro výzkum dopadů na klima (PIK).

Zkoumalo se v ní více než 1500 opatření v rámci klimatické politiky, jejichž cílem bylo snížit objem emisí v posledním čtvrtstoletí, tedy období mezi lety 1998 a 2022. Soustředili se na oblasti průmyslu, dopravy, výrobu elektřiny a budovy.

Jednalo se o různé druhy opatření od energetických stavebních předpisů až po dotace na nákup výrobků šetrných ke klimatu a uhlíkové daně.

Analyzovaná byla data ze 41 zemí, produkujících za 80 % globálních emisí skleníkových plynů. Země byly rozdělené do dvou skupin – rozvinuté a rozvojové (do té druhé byly zařazeny i tak obrovští znečišťovatele, jako je Čína, Indie či Rusko).

Nepovzbudivé výsledky

K tomu, aby bylo opatření považované za opravdu prospěšné, muselo dojít k poklesu emisí během dvou let od přijetí aspoň o 4,5 %. Průměrný pokles mezi těmi úspěšnými byl 19 %. Celkové výsledky však nevyznívaly pro dosavadní kroky příliš povzbudivě.

Identifikováno bylo jen 63 úspěšných politických intervencí s celkovým snížením emisí v rozmezí 0,6 až 1,8 miliardy metrických tun CO₂. Tedy jen v něco přes 4 % z celkových 1500 učiněných opatření.

Podle získaných poznatků bylo u toho mála úspěšných případů klíčovou charakteristikou zahrnutí daňových a cenových pobídek v nějaké dobře navržené kombinaci. K tomu je ale důležité dodat, že opatření založená na finančních stimulech neúčinkovala všude stejně.

Ilustrované aforismy

100. výročí úmrtí Franze Kafky

Víte, kde leží Blšany? A čím se toto městečko proslavilo? Fotbaloví fanoušci si možná vzpomenou na meteorickou kariéru bývalého klubu FC Chmel Blšany, který v letech 1998–2006 hrál první českou ligu, a mnohým dalším název městečka v okrese Louny připomene chmelové brigády, ke kterým museli jako středoškoláci v 60. letech minulého století nastoupit. Málokdo ale asi ví, že v nedaleké vsi Siřem, dnes patřící k obci Blšany, před více než 100 lety krátce žil a tvořil celosvětově nejvydávanější český, i když německy píšící, spisovatel Franz Kafka (1883–1924).

V té době se Blšany ovšem jmenovaly Flöhau, a jeho obyvatelé mluvili převážně německy. Siřem, tehdy zvaná Zürau, byla samostatná vesnice, kde žila Kafkova sestra Ottilie, zkráceně Ottla. Tuberkulózou onemocnělý Kafka se k ní uchýlil, aby tu našel klid. „Pobýval zde s několika kratšími přestávkami od 12. září 1917 do 30. dubna 1918. Během svého pobytu se Kafka věnoval hlavně procházkám a četbě. Průběžně zde pokračoval v psaní letmých poznámek, které byly později souhrnně vydány pod názvem Aforismy“ (Wikipedie).

Relief Franze Kafky na jednom domě v Siřemi. *Gortyna, Wikipedie*

Tyto krátké texty, známé pod názvem „Zürauer Aforismen“, napsal Kafka do osmerkových sešitů a následně na 103 půlených listů dopisních, a poprvé byly částečně vydány 1931 Kafkovým přítelem Maxem Brodem. Úplnou sbírku všech 106 aforismů (některé aforismy mají dvojité číslo 8/9 nebo 39 a 39a, takže nelze vzít poslední číslo aforismu a předpokládat, že to je jejich konečný počet)

v původním formátu, vydal v italštině se svými komentáři Roberto Calasso až v roce 2004.* Našel je připravené k vydání samotným Kafkou při svém bádání v Oxfordské univerzitě.

A právě tato kniha se dostala do rukou česko-rakouské architektky, fotografky a výtvarnice Sylvy Pauli, která se Kafkovými Aforismy inspirovala k tvorbě svých grafických monotypů. Sylvu Pauli zaujal výklad Roberta Calassa opakujících aforismů na téma Ráj a toho Nezničitelného v nás. Proto také nazvala svou přednášku, kterou prezentovala u příležitosti 100. výročí spisovatelova úmrtí 3. října na českém

"Strom" - jeden z obrazů Sylvy Pauli. *sylva.pauli.eu*

"Kafkův" domeček ve Zlaté uličce. *ToM*

velvyslanectví v Bernu a 5. listopadu v Praze, „Ráj Franze Kafky“. Po úvodu o spisovatelově životě a díle se mohlo publikum seznámit pomocí projekce s několika aforismy v originále i v českém překladu, doprovázenými obrazy Sylvy Pauli a poté i mnohými jejími fotografiemi z míst, ve kterých Kafka v Praze žil.

Přednáška Sylvy Pauli byla uvedena zástupkyní vedoucího ZÚ Bern, Pavlínou Šrámkovou, která upřesnila různé detaily a kliše z Kafkova života, například to, že domeček ve Zlaté uličce na Pražském hradě mu nesloužil jako obydlí, ale spíše jako sporadické útočiště pro svou literární činnost. *ToM*

Odkazy: sylva.pauli.eu
projekt-gutenberg.org/kafka

*v němčině: *Franz Kafka. Die Zürauer Aphorismen. Herausgegeben von Roberto Calasso, Frankfurt am Main 2006.*

„Švejka znám z maminčiných diktátů“

Rozhovor

Seděl jsem s jedním kamarádem v hospodě u piva, a mluvili jsme o všeličem, hlavně o politicko-historických souvislostech. Kousek od nás seděl u malého stolku mladší pár, zřejmě manželé, a večereli. Bavili se tiše, ale bylo slyšet, že mluví francouzsky. Najednou muž s třídní bradou položil příbor, utřel si ústa ubrouskem, otočil se ke mně a řekl: „Vy jste Češi?“ – „Jo, jsme,“ říkám, „a vy taky?“ Dali jsme se do hovoru a pak jsme se začali stýkat.

Philippe Kocian se narodil v kantonu Vaud. Podle jeho příjmení není těžké poznat, že musí mít české kořeny. A taky že ano: Narodil se českým rodičům, posrpnovým exulantům, a díky tomu se česky domluví. Hned si objednal Zpravodaj a já mu navrhl udělat s ním rozhovor. Chvilí otálel, ale nakonec souhlasil.

Zpravodaj: *Na rozdíl od mnohých jiných dětí narozených v zahraničí českým rodičům mluvíš překvapivě docela kloudně česky. Je to díky rodičům – mluvili na tebe výlučně česky?*

Philippe Kocian: S rodiči jsme my děti (mám dva bratry a sestru) mluvili jenom česky. Ačkoliv se ta naše čeština časem vyvinula do „francouzsko-českého kreolu“ (*créole franco-tchèque*). Já jsem poslední dítě rodiny, a se sourozenci jsem nikdy česky nemluvil: oni už chodili do francouzsky mluvící školy, ale mezi sebou začali mluvit česky. Později, když mi bylo asi 25 let, uvědomil jsem si, že bych se měl lépe seznámit se spisovnou češtinou: že se například říká „pracu

ju“, ale správně je „pracuji“ (i když jsem slyšel, že teď jsou oba tvary správné). Tak jsem poprosil maminku, aby mi diktovala úryvky ze Švejka. V té době jsem se taky naučil pár věcí, jako například pravidlo „hy chy ky ry ty ny“ a „ži ši či ři di ti ni“. A dozvěděl jsem se taky něco o dobrém vojákově Švejkovi.

Z: *Když čtu tvé maily, vidím, že nepíšeš foneticky, sice s chybami, ale je to srozumitelné. Z toho usuzuji, že čteš nejen francouzské, ale i české texty. Je to tak? A co například?*

PK: Bohužel čtu jen velmi málo česky. Ale dal jsem se zase do čtení v češtině od té doby, co čtu svým dětem české pohádky. Začal jsem

s knížkou o krtkovi, a potom jsme četli různé další knihy: „O pejskovi a kočičce“ od Josefa Čapka, a taky „České pohádky“ ve dvoujazyčném francouzsko-českém vydání. Teď právě čteme „Obrázky z českých dějin a pověstí“.

Z: *Žiješ a pracuješ teď ve francouzsky mluvícím prostředí, jak si znalost češtiny udržuješ?*

PK: Bohužel si češtinu moc neudržuji. Mluvím česky jen se svou maminkou, ale vidíme se jen jednou za týden nebo za dva týdny. Jinak mluvím česky i se svými dětmi (oni ovšem odpovídají francouzsky), ale má čeština je všelijaká.

Z: *Jezdíš často do Česka? A kde jsi byl?*

PK: Od roku 1992 jsem byl několikrát v Česku. V letech 1992–2000 jsme s rodiči i sourozenci projeli Česko i Moravu. Ale v té době nás zajímala hlavně Praha, asi proto, že byla víc zrenovovaná a teda pěknější. Mezi 2000 a 2005 jsem v Česku nebyl. Ale v letech 2006 a 2007 jsem jel do Strážnice na Mezinárodní folklórní festival. A v roce 2008 jsem jel

Philippe se naučil hrát na cimbál jak moravský, tak i maďarský folklór. Foto. archiv PK.

na Hornácké slavnosti ve Velké nad Veličkou.

Z: *Jaké podstatné rozdíly vidíš mezi Českem a Švýcarskem?*

PK: Samozřejmě rozdíly jsou. Ale kromě jazyka se mi nezdají tak velké (i když se možná mylím, protože to zas tak dobře neznám). Jistě, ve Švýcarsku se nejí svíčková, zrovna tak jako se v Česku nejí fondue. Ale například něco jako „tommes poélées“

jsem v Česku jedl, i když to nebyl „tomme“ ale hermelín. Lidová muzika je ve Švýcarsku jiná než v Česku. Ale existují i podobné věci: třeba na Moravě jsou cimbálové kapely, a v Appenzellu také (Streichmusik und Hackbrett). A na Šumavě se dokonce jódluje – sám jsem to ve Strážnici slyšel: byla tam pozvaná skupina z jihozápadního Česka, a v té skupině pár lidí jódlovalo. A dechovka je slyšet jak v Česku, tak i ve Švýcarsku. Zní to sice jinak a melodie jsou většinou různé, ale rozdíl není tak daleký.

Z: *Ovlivnili tví rodiče v tobě zájem o českou kulturu? Četl jsi třeba „Švejka“? Viděl jsi nějaké české filmy?*

PK: Jistě, že mě rodiče k české kultuře přivedli. Švejka jsem sice nečetl, ale znám pár citátů, jako: „Smrdějí vám nohy, Švejku? – Poslušně hlásím, že nesmrdějí.“ – „Pijete kořalku?“ – „Poslušně hlásím, že nepiju, jenom rum.“ – „No dobře, dobře, pitomče...“ Anebo taky, že pan hostinský Palivec musel sundat obraz s císařem pánem, protože „...mouchy sraly na císaře pána“. Viděl jsem pár českých filmů, které měl rád můj tatínek. Teď si vzpomínám jen na „Kolju“, ale bylo jich víc.

Z: *Jak na tebe reagují lidé v Česku, když k nim mluvíš se svým přeci jen zřetelným francouzským přízvukem?*

PK: Když jsem v Česku, tak lidi slyší, že jsem z ciziny. Většina lidí se diví, že umím česky tak dobře... často říkají, že mluvím skvěle. Ale někdy si nejsem jistý, jestli to myslí vážně; protože, po pravdě řečeno, se lidi můžou divit, proč člověk, který pochází z české rodiny s oběma česky mluvícími rodiči neumí česky líp. Vzpomínám si na jednu situaci, kterou jsem zažil v Praze na jaře 2011: Chtěli jsme s maminkou jet tramvají, ale neměli jsme jízdenky. Šli jsme si je koupit do kiosku. Já šel rychleji, tak jsem byl u kiosku dřív a požádal jsem o jednu jízdenku pro seniora a jednu pro dospělého. Když prodavačka uslyšela můj cizí přízvuk, řekla: „Cizincům pro seniory neprodáváme.“ Pak přišla maminka a požádala o to samé. „Pro vás, paní, ano, ale tady pro toho pána ne,“ pravila prodavačka, „v jeho češtině je tam něco slyšet“. Zkrátka lidi v Česku hned poznají, že jsem cizinec. Většinou ale reaguji pozitivně.

Z: *Říkáš, že máš rád český folklór. Jak jsi se s ním seznámil? A hraješ na nějaký nástroj?*

PK: K českému (hlavně moravskému) folklóru jsem se dostal přes maďarský folklór. Když jeden z mých bratrů šel na rok pracovat do Budapešti, několikrát jsem ho tam navštívil a měl jsem příležitost se lépe seznámit s maďar-

ským folklórem. Pak jsem objevil v Bernu maďarskou kapelu. Neměla ani cimbalistu, ani harmonikáře. Já sice hrát na cimbál neuměl, ale v Lausanne jsem slyšel párkrát hrát maďarskou kapelu s cimbálem, a moc se mi to líbilo. A ti Maďaři v Bernu měli starý cimbál, já si ho vzal a učil se na něm hrát. Taky jsem se učil pár hodin u toho cimbalisty té kapely v Lausanne a jel jsem se učit i do Budapešti. Sice jsem už uměl hrát na klavír a na varhany, ale hra na cimbál je něco úplně jiného. Později jsem si koupil jiný cimbál a dál se učil – nejsem žádný virtuóz, jsem samouk. Pak mě ta maďarská kapela v Bernu vzala a já se s nimi pomalu naučil repertoár z Maďarska (na cimbál) a ze Sedmihradska (cimbál nebo harmonika).

V té době mě můj tatínek, který pocházel z Nového Města na Moravě, poučil, že se na jižní Moravě také hraje na cimbál a tleská se do holínek. Když jsem se to dozvěděl, hned jsem chtěl jet na jižní Moravu na folklórní festival. Tam jsem se s jejich folklórem lépe seznámil a naučil jsem se i pár písniček: Ó láska, láska, Okolo Hradišča, Nepi Jano, Aničko, dušičko...

Z: *Vyučuješ matfyz na Vysoké technické škole v Neuchâtelu. Co tě k tomu přivedlo?*

PK: Oba rodiče vystudovali v Praze fyziku, takže jsme doma často mluvili o fyzice a matematice, hlavně o astronomii a vesmíru. To mi asi dalo chuť fyziku studovat. Po studiích jsem našel místo profesora na Vysoké technické škole v Neuchâtelu.

Z: *Co říkáš Zpravodaji? Jakým tématům by se měl podle tebe hlavně věnovat?*

PK: Zpravodaj čtu teprve několik měsíců, takže mi není jasné, jakým tématům by se časopis měl věnovat. Zatím jsem v něm našel zajímavé informace o vztazích mezi Českem a Švýcarskem, o různých akcích, které organizují Češi a Slováci ve Švýcarsku i zajímavé články o historických událostech.

Děkujeme ti za zajímavý rozhovor a přežeme tobě i tvé rodině krásnou, snad i trochu dvoujazyčnou budoucnost.

Otázky kladl a odpovědi upravil ToM.

Hra na cimbál.

SZUŠ Blansko

Krysaři

Volné pokračování autorových vzpomínek, které vyšly v minulém čísle pod názvem „Soudruh továrník“.

„Život je holt změna,“ prohlásil otec po návštěvě našeho domácího pana Rady, s kterým se rozloučil podáním ruky s poznámkou: „Já vás chápu“. Bylo to v sobotu odpoledne, a tak jsme byli kromě mámy komplet. „Budeme se stěhovat,“ oznámil nám svým třem potomkům. „Rada potřebuje náš byt, a i ten Hojdekrů dole, pro svého syna s rodinou. Holt je to jeho dům. Musíme to nějak vyřešit. Je to problém, ale celej život je vlastně jen samý řešení problémů. Na nějaký bydlení máme nárok ze zákona, a tak holt nám budou muset z národního vejboru nějaké jinej byt přidělit. Dřív se nestěhujem. Musím se zeptat Honzy Mokrého, jestli by něco nevěděl.“

Honza Mokrá byl tatínkův spolupáček na silnici, z kterého se během času stal jeho kamarád a přítel celé naší rodiny. Byl to straník, který snad měl referovat o tatínkově chování a postoji k socialismu. „Jestli jsem dost převychovanej,“ smál se otec A protože strejda Mokrá byl čestný člověk, prozradil otcí, o co se jedná. A tím si tátu získal. „Von vlastně zradil stranu,

když se mi přiznal. Vždyť voni mají udavačství ve stanovách. Vzorem je jim Pavlík Morozov,“ komentoval to uznale táta.

A tak jsme získali jednoho dalšího strejdu. Měli jsme ho rádi. Časem jsme se seznámili s celou rodinou Mokrách. Měli syna Míšu ve věku Mirka a paní Mokrá, ze které se vyklubala také teta, pracovala pro československou turistickou organizaci Čedok. Tam se seznámila s ředitelem švýcarské letecké společnosti Swissair, který občas pracovně navštěvoval pražský Čedok. Fakt sám o sobě nezajímavý, kdyby tato známost s sebou nepřinesla pro mne i pro ostatní členy rodiny ohromnou výhodu, kterou nám každý záviděl. Teta Mokrá nás totiž postupně obdarovávala modrými reklamními cestovními kabelami s logem švýcarské společnosti. Hrdě jsme jimi provokovali písecké a já i budějovické závistivce. Moji sourozenci nosili tyto tašky místo školních brašen, a já, frajer v manšestrových kalhotách, vychloubačně do té doby, než mi nějaký výtečník dotyčnou ukradl. Za tímto účelem vy-

páčil plechovou skříňku v šatně, kde jsem se převlékal do montérek. Byl jsem z toho logicky velice smutný, protože jsem musel čekat skoro dva měsíce, než paní Mokrá dostala další přiděl. Pak už jsem raději do práce tašku nepoužíval. Stejně jsem ji nosil prázdnou jen z frajeřiny, neboť svačtinu i oběd jsme dostávali jako učedníci zadarmo a jinak jsem v továrně nic nepotřeboval.

Strejda Mokrá tatínkovi slíbil, že se pokusí pro nás nějaký byt sehnat, protože má známého, který měl známého na bytovém úřadě, ale že si nemůžeme myslet, že to bude zítra. „Jendo, řekni domácímu, že musí počítat s tím, že kvůli současnému nedostatku bytů bude muset nějakou dobu počkat. Může to klidně trvat i rok. A ty nemusíš se třema dospívajícíma dětma vzít každý malý krcálek.“

Tatínek se tedy po práci vydal navštívit domácího pana Radu, aby mu vysvětlil naši situaci a požádal ho, aby nám s tím stěhováním trochu ještě počkal. Se zlou se však potázal. Najednou se z hodného pana domácího vyklubal zlý člověk, který na tatínka hystericky křičel, že se roztahujeme v jeho domě, a že byt, který obýváme, záměrně ničíme. Když se ho otec slušně, jak pak zdůrazňoval, zeptal do kdy tedy nás tam hodlá

ještě trpět, odpověděl: „Nejraděj do zejtra, ale když, tak počkám nejdýl ještě měsíc.“ Když se tatínek vrátil z návštěvy u domácího, ukřivdění a zároveň vztekly si nám postěžoval: „Bydlíme tady od roku třicet devět a vždycky se k nám choval hezky, až servilně. Za války jsem mu zaplatil novou střechu na domě, a to se mohli s jeho ženou uděkovat. A teď najednou jsem jejich největší nepřítel. Přece nebudeme bydlet na ulici. Celý čtyři roky, co jsem byl v kriminále, mi tady starosta Pertlíček držel alespoň tuhle polovičku bytu, a když jsme si to tu trošku zařídili, teď najednou vyhazov.“ A zlostně dodal: „Myslel jsem, že se nějak v dobrým dohodneme, ale on o tom nechce ani slyšet. Tak holt budeme muset bojovat všemi prostředky, abysme tu mohli zůstat, než něco seženeme.“ Zamyslel

Tašky s logem Swissair jsou stále oblíbené. ebay

se a děl: „Tím ničením bytu myslel rada asi tu skobu, co jsem zatlouk do stropu, abych moh pověsit tu kytku.“ Zapomněl dodat, že během této operace spadl ze stropu asi metr čtvereční omítky.

Sešel pak po chodech o patro níž, aby se poradil s Hojdekrovými, kteří obývali přízemí. Ti mu sdělili, že už vzhledem k protekci, kterou mají na bytovém úřadě, protože tam pracuje jejich kamarád, náhradní byt už mají slíbený, a měli by se do měsíce do něj přestěhovat. „Je to o jednu cimru větší než tady, a budeme mít alespoň od Rady pokoj. Poslední dobou neodpovídá ani na pozdrav. Jako bysme za to mohli, že nám tuhle půlku původně vašeho bytu přidělili.“ „Holt lidi se mění“, zareagoval otec,

Večer pak jsme šli celá rodina do divadla na estrádu, protože tatínek dostal od svého bývalého pacienta vstupenky do druhé řady pro celou rodinu. „Abysme si zlepšili náladu,“ odůvodnil rodinnou akci, A pokračoval: „Bude tam i Werich, asi z trestu, že byl v Americe. Nikde prý nesmí hrát divadlo, nebo vyslovit jméno Voskovec, co zůstal v Americe. A bude tam taky orchestr Karla Vlacha a Cortez, Sestry Alanovy, snad prý tam bude zpívat i i Ljuba Hermanová. Pro tu Ljubu jsem krad v parku růže, když jsem v Praze studoval. To byla tenkrát

mladá holka. Kolik jí asi bylo? Snad sedmnáct, nebo osmnáct? Hrála, nebo snad měla hrát tenkrát v nějakém filmu.“ Koukali jsme na tátu, jako na zázrak, a nevěřili jsme, že by bylo možné, aby se znal s takovou slavnou osobností. Protože se občas vyjadřoval, že přehánění je kořením vyprávění, řekli jsme si se sestrou: „Kdo ví pro koho ty růže krad.“ Ale to jsme koukali. O přestávce, před kterou nám paní Hermanová sdělila zpěvem, že má ráda dotěrného políra, se pod hledištěm tvořila fronta lidí prosících o autogram účinkujících. Otec oznámil: „Jdu se tam taky podívat. Jdete se mnou?“

Já jsem kategoricky odmítl, protože jsem se, já nevím proč, styděl. Snad jsem se obával nějaké trapné situace, až se tatínek představí a řekne: „Tohle je můj kluk. Učí se mechanikem,“ A tak šla s tátou jen pochybující, ale zvědavá sestřička Olinka, která se pak chlubila: „Táta nekecal. Vona ho hned poznala a řekla `Honzo, jsi to ty? Co tady děláš? To to utíká, vid'.“ A tak mi bylo líto, že jsem u toho také nebyl. Každému jsem se pak s tím vytahoval, ale nikdo mi nevěřil, že mám tak slavného tátu.

Když jsem to pak vyprávěl tetě Růženě smála se: „Jo, měl Ljuběnky plnou hlavu. Taková komediantka. Ještě, že ho nechala.“ A já jsem si

představoval, že kdyby ho tenkrát nenechala, tak by určitě táta s mámou nesešli v kriminále, a já se sourozenci bychom nebyli na světě.

V učňovské dílně po vyleštění, zakalení a znovuvyleštění kladiva jsme se začali učit pracovat s plechem. Důvod byl jednoduchý. V továrně se mezitím rozmáhaly geometrickou řadou krysy. Tyto potvůrky se proháněly na nejnepravděpodobnějších místech. V podlaze továrny totiž vedly kanály plné potrubních řádů s vodou teplou i studenou, přehřátou párou i spleť vodičů elektrického rozvodu. V nich se krysy stěhovaly z místa na místo. Kanály byly zakryté prkýnky, a tak se dalo těžko zjistit, kde se nacházejí. Vlastně se nacházely všude, protože kanály propojovaly snad všechny přízemní prostory továrny, jídelnu a závodní kuchyni nevyjímaje. Vedení továrny vypsalu odměnu pět korun za každou zlikvidovanou krysou. To inspirovalo mistra Bednáře k tomu, že v rámci učení se budou vyrábět plechové pasti na drzé a velice potentní hlodavce dřívě, než dorazí již delší dobu objednaný a slíbený oddíl deratizérů.

Mistrem navržená past byla vlastně třicet centimetrů dlouhá roura se čtvercovým průřezem asi patnáctkrát patnáct centimetrů. Jedna její strana byla uzavřena drátěným pletivem a druhá opatřena sklapovacími dvířky

na vodorovné osičce. Když nebohé zvířátko neodolalo vůni návnady v podobě kousku salámu nebo jen salámové slupky, stouplo na dvířka a když překročilo polovinu, dvířka se pod její vahou překlopila, uzavřela vchod pasti a uvěznila tu ohromnou myš.

Při výrobě těchto pastí jsme se v rámci výuky naučili ručně ohýbat a tvarovat plech, který jsme nejdříve museli vystříhnout z nějakého vyhozeného předmětu v kovovém odpadu. Já a moji spoluúčedníci jsme mlátili do plechu kladivy tak, že mi ještě večer doma zvonilo v uších. Plech v žádném tvaru roury jsme zajistili nýty. Naučili jsme se nejenom nýtovat, ale

Ljuba Hermanová: "Hned tátu poznala!"
aukro.cz

i vrtat díry. Je třeba poznamenat, že v celé továrně se nacházely ve výdejně nářadí jen dvě elektrické vrtačky, při jejichž vypůjčení jsme k nim z bezpečnostních důvodů obdrželi i gumové rukavice, které nás měly chránit před probíjením elektrickým proudem. Mladý čtenář, který má pravděpodobně doma levnou a lehkou elektrickou vrtačku, to těžko pochopí. Protože uvedené přístroje byly většinou již obsazené továrními mechaniky, obdrželi jsme malé ruční nářadí zvané kolovrátek, u kterého se pohon vrtáku obstarával malou klikkou. Protože vyvrtání jedné díry tímto způsobem zabralo poměrně dlouho dobu, trvalo asi dva týdny, než jsme dílo dokončili. Naše slovní zásoba se však rozšířila o výrazy důlčíkář, utahovač a hlavičkář a naučili jsme se také nabrousit vrtáky.

Bylo nás deset učedníků, a tak jsme vyrobili deset krysích lapačů. Když jsme je pak na konci pracovní doby rozmístil do kanálů, byli jsme všichni zvědaví na výsledek našeho snažení. Jak uvedeno, kanály byly těmito velkými hlodavci tak přeplněny, že jsme logicky druhý den ráno našli úlovek ve všech deseti pastích. Nyní ležela plechová kobka se svým zajatcem přede mnou na ponku vedle svěráku značky York. Teprve v tomto okamžiku jsem si uvědomil to, na co jsem

nemyslel celou tu dlouhou dobu při výrobě pastí: Budu muset to zvířátko, které se třásl strachem v plechovém koutě vězení, zabít. Zavraždit. Mistr Bednár už u ponku jednoho ze spoluúčedníků presentoval krysí likvidaci.

Milý čtenáři, protože tato poprava tak silně emotivně zapůsobila na našeho hrdinu, dovolujeme si opět návrat do třetí osoby. Socialistický mistr totiž držel v ruce drát připomínající jehlici na pletení, jejíž konec byl nabroušen do ostrého hrotu. Skrz drátěné pletivo sadisticky zraňoval zvíře odsouzené k smrti. Ne, neukončil život odsouzence jediným smrtelným bodnutím. Ne, on bodal do ubohé myši tak, aby ji jen zraňoval. Ta pak šílená začala sebevražděně útočit na nástroj svého utrpení, který jí způsoboval další a další krvácející rány. Když se mučitel podařilo vypíchnout zvířeti oko, přihlížející budoucí mechanici jehlaři začali nadšeně jásat. Jen smolař Falout se hystericky rozplakal. Mistr tedy ukončil život odsouzence tím, že konečně probodl jeho tělo prudkým výpadem nabroušenou jehlicí skrz naskrz. To se ještě chvíli chvělo ve smrtelné křeči, aby pak vypustilo definitivně duši. Potom mistr konečně otevřel sklapovací dvířka a vytáhl mrtvolku za ocásek z kobky smrti, aby k jásajícím divákům prohlásil:

„No a takhle dostanete za každou kysu pět korun.“ A dodal: „Do společné kasy.“

Janovi se z té hrůzné podívané udělalo špatně od žaludku, přesto, že se snažil tuto sadistickou proceduru nevidět. Stál za přihlí-

žejícími a díval se do stropu dílny. Uvědomil si, že nedokáže tímto způsobem v pasti uvězněnou kysu usmrtit. Přemýšlel, jak by odsouzenkyní mohl zachránit. Byl to samozřejmě naivní a neuskutečnitelný plán. Podle tohoto plánu sdělil mistrovi, že jde na záchod, uchopil past a chtěl odejít, aby ji na toaletě mohl dát milost a vypustit na svobodu. Mistr však samozřejmě něco tušil a zareagoval: „Kam to neseš? Dej to sem!“ Jan tedy předal past mistrovi a odešel na toaletu, kde se mu udělalo tak špatně, že zvracel. Když se vrátil byla už jeho past prázdná. Mistr, nebo jeden ze spoluúčedníků provedl, asi radostně, popravu za něho.

K řediteli učňovské školy se to samozřejmě doneslo. Ostatně Jan podezíral Miloše Svobodu, který kolem učňovského prostoru denně projížděl s vozíkem plným jehel, že upozornil na to, jak v rámci výchovy socialistického člověka učí soudruh mistr

Krysa v pasti: "Hrůzná podívaná."

agron.cz

zabíjení krys. Ředitel reagoval tak, že přísně tento způsob vyučování zakázal. Příští den přijel s vozíkem uklízeč, naložil pasti s krysami, aby je pak prázdné přivezl zpět.

Tato příhoda způsobila, že se změnil Janův vztah k mistrovi. Vzhledem k tomu, že jej srovnával se zlým a pitomým mistrem z kalírny, cítil k němu nějakým způsobem vděčnost, která i s nemalým obdivem k jeho profesionální zručnosti a otcovskému jednání s učni, způsobila, že jej měl rád. Najednou se mu zhroutil svět.

Doma pak ufnukaně, jak jinak, vyprávěl všechno své milované tetě Růže. Pohladila jej po vlasech a děla: „Tak jsi holt přišel o iluze. Při tvý inteligenci jsi o ně měl přijít už dávno. Co myslíš? Jaký je rozdíl mezi tvým sadistickým mistrem a toreadorem při býčích zápasech? V podstatě žádný. Ten býk, z kterého teče krev, je šílený bolestí a snaží se zabít toreadora s tím

červeným hadrem. Má stejnou šanci na přežití, nebo jen o maličko větší, jako ta krysa, co útočí na jehlici. Jediný rozdíl je v tom, že se z krvácející myši raduje osm učedníků, když odečtu tebe a ubrečeného Falouta, a z toho mučeného býka tisíce lidí v hledišti, kteří, když vidí krev, tak řvou rozkoší. Holt takoví jsou dospělí lidé. Fuj tajbl. Nedělej si iluze. Kde myslíš, že se najdou káповé v koncentracích, nebo dozorcí v komunistických věznicích. To jsou přece ti diváci. Nejhorší je, když nějaký režim ten sadismus legalizuje tak, jako to udělali komunisti, nebo nacisti. Kdyby byli lidé takoví, jako ty, já, nebo ten

Tvůj Falout, tak by k tomu nemohlo dojít. Problém je v tom, že je na světě vždycky víc hajzlů než slušných lidí.“ A dodala: „Tak už si to konečně uvědom. Jinak to budeš mít v životě těžké.“ Nabídla mu „půlčika“ cigarety značky Lípa a sdělila: „K večeri jsou plněné papriky, co máš tak rád.“

A pak, jako by se rozpomněla: „Jo, volal mi Jenda do práce, že sehnal nějaký hezký a velký byt ve vile. Mělo to pro tebe být překvapení, ale chci ti alespoň trochu zvednout náladu. Tak se můžeš těšit po novém roce na stěhování.“

Jan Hlach

Záhadné skalné mesto

Zatiaľ čo môj manžel miluje šport na vode (surfovanie, kytovanie, stand up pádlovanie) a trávi rád dovolenky v Egypte, ja rada cestujem po krajinách, a tak spoznávam ľudí a okolie. Preto pre mňa Egypt nie je vysnívaná destinácia. Egyptská strava mi robila často problémy (no vďaka egyptskému lieku Antinal to na šťastie už je lepšie). Politická situácia a časté policajné kontroly nevyvolávajú pocit istoty, ale ohrozenia a človeka už na diaľku spoznajú ako turistu. A tak má každý z nás svoju slobodu, sám si tráviť po svojom ten vzácny dovolenkový čas.

No tento krát som si chcela splniť dlhoročnú túžbu a navštíviť záhadné a svetoznáme mesto Petra v Jordánsku, UNESCO pamiatku svetového dedičstva. Na dovolenku do Egypta som sa teda pridala k môjmu manželovi. Aby cesta nebola zbytočne príliš veľmi ďaleká, vybrali sme si pobyt v Dahabe, pri golfe od Akaba.

V mestečku Dahab je na každom kroku nejaká cestovná agentúra, ktorá ponúka rôzne výlety. My sme si ceny porovnali a spoznali sme len malé rozdiely. Pri vybavovaní a kupovaní cesty sme ale niekoľko dolárov ušetrili.

Výlet do Petry je v Dahabe v ponuke iba na jeden deň a stojí asi 240 USD. Deň začína skoro ráno: o tretej mal prísť pre nás do hotela taxík a mal nás priviezť ku kontrolnému bodu, kde sme mali prestúpiť do veľkého autobusu prichádzajúceho zo Sharm el Sheikh. No taxikár ráno meškal. Napäto sme čakali a naša nervozita rástla. O 03.20 sa konečne šofér objavil. Ako raketa nas viedol po ceste cez nočnú púšť.

Vedúci zájazdu nás už očakával a s výčitkami privítal, pravdepodobne mu náš šofér úprimne povedal, že my sme zaspali....

Autorka pred "pokladnicou".

Masarykův fond (MF) se hlásí k humanitním myšlenkám T. G. Masaryka:
"Láska musí být účinná. Musíme pro bližního něco udělat, aspoň pracovat."

TGM: Ideály humanitní

V tomto smyslu poskytuje MF finanční, sociální a jinou podporu našim krajanům, žijícím ve Švýcarsku, kteří se dostali do stavu, vyžadujícího pomoc.

Bankovní spojení:
Ass.Tchèques et Slovaques en Suisse,
Stettbrunnenweg 20, 4132 Muttenz
IBAN CH78 0076 8250 1214 2990 6
FONDS MASARYK

MF nemá jiné příjmy než dobrovolné dary krajanů. Všechny funkce v jeho správním výboru jsou čestné. Za Vaše příspěvky na uvedené konto předem děkujeme správní výbor Masarykova fondu

Autobus bol plný. Počas dňa som zistila, že sme multikulturná skupinka. Bolo dosť veľa turistov, ktorí sa bavili po rusky, no podľa pasov som zistila, že prišli nielen z Ruska ale aj z Kazachstanu, Bieloruska a tiež aj z Ukrajiny. Boli tam Taliani, Francúzi, Poliaci, Maďari, Švédi a my. Mali sme dvoch sprievodcov: jeden hovoril po rusky, druhý po anglicky, a nerozprávali o tom istom.

Vnútri skalného mesta.

Naša cesta autobusom nás viedla do Tabi, Egypt, kde sme prestúpili na rýchlostnú loď. V Akabe, Jordánsku sme vystúpili. Nechcem vás, vážené čitateľky a vážení čitatelia nudiť s opisovaním kontrol počas prechádzania hraníc. No bolo to prísnejšie ako na letisku a jedni colníci boli kontrolovaní vlastnými kolegami. Pritom sme strávili dosť času.

Z Akabi sme potom znovu cestovali autobusom cez Jordánsko do Petry. Raz sme sa zastavili a mohli sme si kúpiť v obchode nejaké suveníry a zároveň obdivovať nádherný výhľad zo strechy. S autobusom sme dosiahli prekvapujúcu výšku a pred nami sa rozprestierali vrchy a údolia.

Petra leží v údolí. Nechcelo sa mi veriť, že by autobus mohol zostúpiť až tak strmo dole bez problémov. No dokázal to.

Predtým ako sme vstúpili do pamätného mesta, videli sme na pravej strane múzeum. Sprievodcovia nám odovzdali vstupenky a ešte nám prizvukovali, že máme byť o 15tej hodine v reštaurácii na obede. A teraz sme už mohli Petru objavovať na vlastnú päsť.

Petra, čo znamená skalnatá, bola založená pred vyše 2000 rokmi Nabatejcami uprostred Sharského pohoria. Bolo to mesto, kde bývalo v rozkve, v storočiach pred a po narodení Krista, vyše 30 000 obyvateľov. Mesto zaberá rozľahlý priestor a človek by sa mohol aj týždeň prechádzať a vždy objaviť niečo nové. My sme mali nato len štyri hodiny.

Prvú časť – jednu širokú prašnú cestu sme prešli obozretne. Hroby na pravej a ľavej strane sme vnímali intenzívne, no ponáhľali sme sa ďalej. Náš hlav-

ný cieľ bol "dom pokladov", alebo "pokladnica", svetoznáma zo všetkých perspektív.

Po širokej ceste sme prišli do skál a roklín. Cesta sa zúžila a pri vstupe do tohto nového úseku stáli dvaja strážcovia v historickej výzbroji. Samozrejme, že sme sa s nimi od fotili a pokračovali ďalej. Cesta meandrovala medzi skalami. Aj keď bolo na slnku horúco, tu bol príjemný chládk. Občas sme stretli nejakých turistov, no nebolo ich veľa. A ako sme šli, v predu začala sa cesta rozširovať a v pozadí sa ružovelo pozadie. Naraz sme stáli na námestí a pred nami sa vypínali stĺpy do

Cesta v tiesňave Siq.

výšky – tzv. "pokladnica". Stáli sme tam a chodili sme sprava do ľava a pozerali naň. Vstup do domu bol zakázaný. Po istej dobe sme sa prestali kochať tým nádherným pohľadom a kráčali ďalej. Prišli sme ku divadlu a potom sme odbočili do prava ku hrobom v skalách. Sú to jaskyne, v ktorých žili ešte doneďávna Berberi.

Pri vstupe do takej jaskyne sedel jeden Berber, ktorý nám lámanou angličtinou rozprával, ako tam s rodinou pred rokmi žil. Štát ich potom premiestnil a dal im byty mimo mesta. V roku 1985 ako posledný opustili jaskyne. «Náš» Berber nám chcel predať ozajstné staré mince, ktoré našiel v okolí. No nestali sme sa jeho zákazníci.

Bol čas, aby sme začali myslieť na návrat. Zatiaľ čo cesta šla doposiaľ smerom dole, vedeli sme, že naspäť budeme musieť šľapať hore. Mohli sme rozhodnúť sadnúť si do elektrického autička, alebo aj jazdiť na koni, no my sme sa rozhodli vrátiť tak, ako sme prišli.

Jedlo v reštaurácii bolo chutné. Cesta naspäť bola podobná ako tam. Okolo 23. hodine sme sa vrátili do hotela unavení, no absolútne naplnení nezabudnuteľnými dojmami.

Text a foto: Eleonora Junod-Mičátek

KAZACHSTÁN – země protikladů a nádherné přírody

Díky krátkodobému přednáškovému pobytu na Univerzitě Al-Farabi v Almaty, bývalém hlavním městě Kazachstánu (mimořadně, ve světovém žebříčku si Al-Farabi stojí lépe než nejlepší česká univerzita – Univerzita Karlova), měli Jarmila Vinšová a Petr Solich, profesori na Farmaceutické fakultě Univerzity Karlovy, ve volném čase příležitost navštívit v okolí Almaty některá méně známá místa této bývalé sovětské republiky.

Almaty: pravoslavná katedrála Nanebevstoupení Páně, postavená v letech 1904 až 1907, je druhou nejvyšší dřevěnou stavbou na světě.

Kazachstán je fascinující země, plná nádherných přírodních úkazů, od jezer a kaňonů až po rozlehlé pastviny a vysoké hory. Dřívější hlavní město Almaty a jeho okolí nabízí řadu možností pro milovníky přírody. Samotné téměř dvoumilio-

nové město má také co nabídnout. Například mnoho parků a více než 120 fontán, menších i větších, večer barevně nasvětlených. Město leží ve výšce 600–1650 m n. m., přičemž se od jihu směrem k severu lehce svažuje.

V Kazachstánu jsme byli oba poprvé. Bydleli jsme v blízkosti centra dění, nedaleko Panfilova parku, v němž stojí pravoslavný Chrám Nanebevstoupení Páně, který je jednou z nejvyšších dřevěných staveb na světě. Poblíž je obrovitý Zelený trh, tzv. „Zelenyj Bazaar“, nabízející zboží všeho druhu, především čerstvé ovoce a zeleninu, maso, ryby, tradiční kazašská jídla, oděvy, veškeré vybavení do bytu a i suvenýry.

Nás však zajímalo především okolí města. Z centra lze vyjet lanovkou na vrch Kok-Tobe, 1100 m n.m., odkud je krásný výhled na celé město, dominantu města, vysoký televizní vysílač, a okolní zasněžené hory tyčící se do výšek přes čtyři tisíce metrů.

Velké Almatinské jezero ve výši 2511 m n.m. je zásobárna pitné vody pro obyvatele Almaty.

Na vrcholu Kok-Tobe najdete atrakce pro děti, restaurace, a i sochu Beatles, s nimiž se všichni fotografují.

Asi 20 kilometrů nad městem, kam jezdí i městská doprava, se tyčí vysokohorský sportovní areál s nejvýše položeným otevřeným kluzištem na světě s názvem Medeo, dějištěm nejedné rychlobruslařských a krasobruslařských soutěží. Kabinkou můžete vyjet s dvěma přestupy až do 3200 m n. m., do známého lyžařského střediska Šymbulak. Odtud si můžete vychutnat překrásné výhledy na horské hřebeny, ledovcové splazy a v zimě si užít lyžování všeho druhu. Jako vášniví lyžaři znající hodně svahů a lyžařských center Alp a Dolomit jsme ale nechápali, proč tak krásné a

sněhem bohaté hory mají jen několik málo sjezdovek – no, možná časem to bude jiné.

Autem za pouhých 40 minut lze dojet k Velkému Almatinskému jezeru, které nás uchvátilo svojí tyrkysovou vodou vytvářející skvělý kontrast s okolními mírně zasněženými vrcholky. Horské jezero je zdrojem pitné vody pro město. K jezeru se musí zdolat 800 m výškový rozdíl na 12 km, nachází se totiž ve výšce 2511 m n. m. Lze k němu dojít pěšky, nebo dojet místním neoficiálním taxíkem typu Range Rover, řízeným místním obyvatelem. My jsme zvolili tuto lehčí alternativu, která nám ušetřila čas i fyzickou námahu.

Jezero Kaindy vzniklo účinkem zemětřesení roku 1911 na místě lesního porostu.

Asi tři hodiny autem z Almaty (část po moderní dálnici, poslední několikakilometrový úsek ale po prašné a kamenité cestě) se nachází jezero Kaindy. Toto záhadné jezero je známé pro své ponořené stromy, které vytvářejí magickou atmosféru. Jezero vzniklo v roce 1911 po zemětřesení, které způsobilo sesuv půdy, jenž zablokoval říční koryto a vytvořil přirozenou přehradu. Voda následně zatopila okolní smíšený les. Následkem toho dnes z hladiny jezera vystupují kmeny stromů, které se podobají stěžňům potopených lodí. Pod hladinou zůstaly neporušené kmeny stromů, protože studená voda zabránila jejich rozkladu. Tento pohled je jedinečný a působí jako „potopený les“. Do-

poručujeme kratší procházku kolem jezera s možností sejít až k vodě, pro otužilce není zakázáno se vykoupat, ale voda má svých stálých 6 °C. Cestu k jezeru lze vykonat pěšky (vzdálenost 2,5 km), taxíkem typu UAZ nebo na koni. Hodně turistů volí zážitkový výstup nebo sestup na koni.

Pohled do 90 km dlouhého Kaňonu Čaryn.

Po prohlídce jezera Kaindy jsme se přesunuli po krásné asfaltové silnici k soustavě jezer Kolsay do výšky 1800 m n. m. Jsou to tři kaskádová jezera v pohoří Tian-šan. To první, největší a nejnavštěvovanější, se dá z obou stran obejít a získat tak krásné fotografie, například hladinu plnou lodiček při západu slunce. Pro urychlení přesunů mezi jezery a následujícími kaňony jsme přespali v městečku Saty, kde lze prožít i dobrodružné spaní v místních jurtách.

Přejezdy mezi jezery anebo kaňony jsou mnohdy krkolomné. Běžný automobil nelze všude použít, cesty jsou kamenité, prašné, plné výmolů; k jezeru Kaindy se dokonce musí

projet i dvěma brody přes divoké proudy řeky. Je to zážitek a současně důkaz obdivu k řidičům. V dálce při přejezdu stepí jsou vidět prachové mraky, kde se právě nějaký ten gazík či moderní SUV prokousává krajinou. Stepí jsou obrovské, v měsíci září již nehýřily barvami, protože je léto vyprahlo, ale elegantní pasoucí se stáda koní svou ladností vynahradila pastvu pro oči. Občas jsou vidět rančeři na koních, jak doprovází svůj dobytek, ovce či koně a dohlížejí, aby se jim nezatoulali. Není výjimkou, že vám zahradí cestu, stojí uprostřed silnice, nebo se pasou těsně u ní. Tradiční venkovský život v Kazachstánu je chudý a náročný, zachovává pohled na kulturu nomádů, která přetrvává od dávných dob.

Skalní útvary v národním parku Altyn Emel.

Kaňony jsou další výzvou k návštěvě. Viděli jsme jich několik: Bestmak Canyon s protékající řekou, Moon Canyon, jehož útvary připomínají shromáždění trolů. „Měsíční kaňon“ jsme dokonce projeli díky umu naší řidičky spodem i vrchem.

Kaňony připomínají americké parky, například Kaňon Čaryn, skvost a asi nejnavštěvovanější kaňon, se často přirovnává k americkému *Grand Canyon*, a nabízí úchvatné pohledy na pískovcové útvary a hluboké rokle. Tvoří „Údolí zámků“ (Valley of Castles), kde pískovcové útvary vypadají jako starobylé hrady. Krátká pěší túra vede dolů do kaňonu k řece, zpět lze opět využít místních taxi typu UAZ nebo vyšplhat se nahoru a obdivovat kamenné útvary z vršku. Sledování západu slunce bylo úchvatné.

Další z přírodních skvostů je národní park Altyn Emel. Je jedním z největších a nejkrásnějších národních parků Kazachstánu, který leží asi 250 km severovýchodně od Almaty. Tento park je známý svou rozmanitou krajinou, od písečných dun a polopouští až po horské vrcholy a stepní oblasti.

Je to jedinečné místo pro milovníky přírody, divoké zvěře a geologických úkazů. Jedním z hlavních lákadel parku je 150 metrů vysoká a 3 kilometry dlouhá písečná duna, známá jako „Zpívající duna“. Tato duna je unikátní tím, že při správném větru nebo při sestoupení/sjíždění dolů po jejím povrchu, vytváří hluboký, melodický zvuk připomínající hudbu. Tento zvuk je způsoben třením zrnek písku. Výstup na duny byl velkým zážitkem. Nahoře máte úchvatné vý-

hledy na hory Aktau a okolní stepi, ale máte i boty plné písku. A nejenom boty, písek jsme měli prakticky všude. Další součástí tohoto národního parku jsou Bílé hory (pohoří Aktau). Tyto erodované kopce a hory mají fascinující bílé, červené a šedé vrstvy, které připomínají povrch Marsu. Jedná se o jedny z nejpůsobivějších geologických útvarů v Kazachstánu. Obdivovali jsme jejich surrealistický vzhled a barevné vrstvy vytvořené erozí během milionů let. Park Altyn Emel je také domovem mnoha druhů ohrožených zvířat, včetně divokých koní Przewalski, gazel, kozorožců a vzácných druhů ptáků, proto je chráněn a smí se tam vstoupit pouze do 18. hodiny.

Zkrátka je toho hodně, co lze v Kazachstánu v oblasti Almaty obdivovat. Je to země protikladů – nádherná

jezera a kaňony s pozadím hor se zasněženými vrcholky střídá nedaleká poušť vypadající přesně jako v Nevadě. Domy ve starém centru Almaty z éry Sovětského svazu střídá moderní čtvrť města s architekturou hojně využívající skleněné panely. Pulsující a hodně zelené město se stovkami mezinárodních restaurací po pár desítkách kilometrů nahradí venkov, kde se prakticky zastavil čas. Máte tam problém kde se najíst, přičemž krávy, koně i jiná domácí zvířata se volně pohybují po okolí i po silnici a klidně vám zatarasí cestu. Co je ale jasné z našeho pobytu v jihovýchodní části Kazachstánu – lidé jsou zde ochotní, milí a pohodoví! A tak až se naskytne příležitost – neváhejte! Kazachstán určitě nezklame!

Text a foto: Jarmila Vinšová, Petr Solich

"Zpívající duna" v národním parku Altyn Emel.

FIGURKY

Všichni máme spoustu zážitků, které pro nás něco znamenají, ale považujeme je většinou za příliš soukromé nebo nezajímavé, než abychom je sdělili jiným, snad s výjimkou nejbližších důvěrníků. Jsou ale vypravěči, kteří své i na první pohled zdánlivě všední příhody umí podat tak, že si je každý rád přečte. Jedním z nich je Radek Eger, jehož humorná ohlédnutí za některými lidmi, se kterými strávil na různých místech pár chvil svého života, nebo jejichž příběhy našel ve starých pramenech, Vám Zpravodaj nabízí.

Život na vlásku

Dovolte mi prosím, abych pro tentokrát změnil svůj zaběhnutý žánr. Jsem sice spíš stavěný na legrácky a srandičky, ale jak se říká „změna je život“, a tak se pokusím stvořit něco vážnějšího. Bude to dokonce velmi vážné, bude to jakési filozofické zadumání se nad pomíjivostí našeho života. Uvědomuji si, že se zde pouštím na dosti tenký led, a tak se budu držet trochu „při zemi“ a nebudu vyprávění příliš drammatizovat.

Psal se září roku 1967. Úřadoval jsem v té době na Kubě – přesně řečeno v Havaně na kubánském ministerstvu zemědělství a bydlel na Malekonu, což je severní přímořská část Havany v hotelu National. Pozval jsem si tehdy na Kubu mého druhého bratrance čtrnáctiletého Milana z Brna. Rodiče mu zakoupili letenku na 4. září.

Jeho otec pracoval jako primář na očním oddělení kliniky II. Městské nemocnice tehdy ve Stalinových sadech. Koncem srpna téhož roku šla

jedna paní z Prahy po oněch sadech a do oka jí spadlo nějaké nepříjemné smítko. Brňáci ji ochotně nasměrovali do blízké nemocnice, a tak se dostala do rukou Milanova otce. Poté, co vylovili smítko, jí pan doktor zpovídal, odkud je a tak podobně a dověděl se, že paní pracuje v Čedoku v Praze. Uvědomil si, že synátor by zameškal nejméně tři týdny školy, a proto poprosil paní, zda by nebylo možné tu letenku přehodit o týden zpět. Podařilo se. Paní mu hned na druhý den sdělila, že letenka je vyměněna za letenku na 28. srpna.

Milánek pak ve zdraví přiletěl a ubytoval se u mne na hotelu. Po práci jsme si prohlíželi Havanu a jezdili na výlety na Jawě 250, kterou jsem měl přidělenou jako dopravní prostředek.

A pak to přišlo. Za týden na to se rozneslo po Havaně, že letadlo ČSA v Kanadě havarovalo. Bylo to ono letadlo z 5. září, na které měl Milan původně koupenu letenku. Československé aerolinie sídlily přímo naproti hotelu, a tak jsme se tam běželi podívat. Neměl jsem tam tehdy toho hochu s sebou brát, protože tam se odehrávaly příšerné scény. Dvě ženy tam na zemi křísili, poněvadž tam měly své rodinné příslušníky, můj známý doktor Beneš opřen o dveře brečel jako malé dítě (měl tam

manželku a dceru) a nejmíň deset dalších lidí všichni v hrozném šoku. On to ten chlapec v prvním momentě zcela nechápal, došlo mu to pak postupně během dne a zejména v noci. Skoro celý týden spal neklidně a zdály se mu hororové sny.

U té havárie se dalo mluvit o štěstí v neštěstí. Zřítilo se totiž brzy po startu – udávali tehdy výšku cca 40 m, a navíc spadlo na železniční násep, takže se roztrhlo. Mluvil jsem s několika lidmi, kteří to přežili. Jedna dívčina s úplně sežehnutými vlasy mi líčila, že bylo slyšet silnou detonaci, pravé křídlo pak polily plameny, letadlo se nahnulo napravo a spadlo. Poté, co ji ožehly plameny a chvilkově omdlela, probírala se

Ilyušin Il-18: letadlo stejného typu, které se zřítilo 1967 v Ganderu.

O.V. Belyakov, Wikipedie

připoutaná na sedačce se spolucestující, obě po kolena ve vodě, poněvadž letadlo spadlo do močálu a vyvázly bez nejmenšího zranění.

Havárii bohužel nepřežil kapitán letadla, zkušený starý pilot pan Bačovský, ze kterého našli jen spáleninu spečenou ke sluchátkám. Měl jít chudák za rok do penze. Vedle sedící koopilot jako zázrakem přežil bez nejmenšího zranění. Náráz ho vymrštil a skončil ve vodě

toho močálu. Celkem tehdy přežilo z 60 pasažérů a osmi členů posádky 32 lidí. Kanaďani byli tak pružní, že během několika hodin zaslali dálhopis se jmény těch, kteří přežili. Naše sdělovací prostředky se o tom moc nešířily – za totality se negativní zprávy pokud možno zamlčovaly.

No a teď se vraťme k té paní z Čedoku a k tomu smítku, které jí našťastí padlo do oka. Kdybychom se pokusili to v detailu domyslet, kdyby totiž to smítko letělo o centimetr vedle..... Ne, to se domýšlet nedá, to mně běhá přímo mráz po zádech. No a tomu klukovi to teď pomalu také docházelo, v noci se mi probouzel, měl divoké sny a celou dobu jsem ho musel konejšit, že ta letenka byla na předek letadla, kde to všichni lidi

Trosky zříceného letadla.

svetkridel.cz

přežili atp. A nejen on – jeho rodiče, oba lékaři, měli později určitě řadu bezesných nocí. A aby toho pro toho hocha nebylo málo, tak jsme šli za několik dnů spolu na procházku a najednou za námi rána z revolveru – na chodníku ležel pár kroků od nás chlapík s prostřelenou hlavou – sebevražda. No a do třetice dostal chudák za pár dnů otravu masem z nějakých chlebičků se zkaženými kraby. Byli jsme spolu tehdy na jižním pobřeží. Zaběhl jsem tehdy na jejich tzv. ošetřovnu, kde právě obrovský černoch se špinavými prackami jak medvědí tlapy pojídal něco jako ryby či co. Na zdi tam visela zaprášená hadice – snad žaludeční sonda ještě asi od Kryštofa Kolumba a vůbec o nějaké hygieně nemohla být ani řeč. Když jsem mu vylíčil situaci, vstal

a hrdě prohlásil: „Přiveď ho sem, vypumpujeme mu žaludek!“ Bleskově jsem si uvědomil, že tady by šlo klukovi opravdu o život. Zdvořile jsem mu poděkoval, ale v duchu jsem měl jasno: „Ne, holenku, tobě ho do péče rozhodně nesvěřím.“ Podařilo se mi pak po velké námaze vzbudit lékárníka, ale ten neměl vůbec žádné léky, kromě žvývací sody. Nepohrdl jsem ani tím a léčil jsem kluka na vlastní pěst tou sodou a hektolitrem vody, kterou jsem mu vyplachoval žaludek. No, přežil to, ale zeslábl mi tak, že když jsme se na Jawě vraceli domů, neudržel se na sedadle a musel jsem si ho řemenem připoutat k sobě, aby mi nespádl. Byla to strastiplná jízda.

Koncem pobytu jsme se pak rozešli, on odlétal domů později, tak jsem

ho musel svěřit českým stewardkám, protože moje loď do Kanady odjížděla o dva dny dříve. Když jsme se pak po návratu do ČSSR setkali, tak mi ještě líčil, jak se při zpátečním letu dostali do silné bouře a museli nouzově přistát v USA. Takže ten hoch se poprvé v životě rozjel do „velkého světa“ a ten na něj ošklivě vyplázl jazyk. Ani v nejmenším ho to neodradilo a po studijích odešel do Austrálie a je z něj v Sydney vynikající architekt.

Vrátím-li se tedy ještě jednou k tomu nešťastnému (ale vlastně šťastnému!) smítku, tak nám nezbyvá přátelé, než abychom si společně přáli, aby ta „smítka“, která nás v životě potkávají a nesou v sobě symbol toho Hamletovského být či nebýt, padala vždycky tím správným směrem.

Dr. iur. Julius Effenberger

švýcarský advokát

www.effenberger-law.com

mail@effenberger-law.ch

Mobile · WhatsApp

+ 49 171 17 17 062

če · ně · an · fr · it

Weinbergstrasse 73

CH · 8006 Zürich

Tel + 41 44 251 41 12

Fax + 41 44 251 41 11

člen Curišského a Švýcarského spolku advokátů

Stadtstrasse 9

D · 79104 Freiburg i. Br.

člen Advokátní komory

Nekázanka 881/1

CZ · 110 00 Praha

člen České Advokátní komory

Ne každému se zavděčíš

Každý z vás, kdo pracuje ve službách, mi dá za pravdu, že práce se zákazníky je psychicky velmi náročná. Plnit neuvěřitelná, či nerealizovatelná přání zákazníků je našim denním chlebem, a úsměvné příhody na toto téma jsou nevyčerpatelné. Zvláštní kategorii pak činí zákazníci z gastronomie a pohostinství. Tento druh je natolik nápaditý a vynalézavý, že není divu, že většina zaměstnanců z gastronomie končí v protialkoholní léčebně.

Nedávno jsem se na FB podělila o příběhy z gastronomie ze stran zaměstnavatele, nyní je na čase podívat se na to i z druhé strany.

Od jisté doby mám novou práci. I když jsem se zapřísalala, že do gastronomie už nepáchnu, udělala jsem výjimku. Nejen, že dělám něco, co mě opravdu baví, ale také splňuje všechny mé požadavky na ideální zaměstnání.

Jediným mínusem vidím pouze to, že musím čtyři hodiny denně dojíždět. Ale když všechno ostatní vyhovuje, je člověk ochoten udělat nějaký ten ústupek. A pak jsou tady ty úsměvné zážitky z práce.

Mým posláním je event koordinace. To znamená: plánování seminářů, kongresů, svateb, workshopů, výročních shromáždění, a i jiných událostí, významných, či méně významných, na jaké si jen vzpomenete. Za plánováním stojí mnoho práce, spousta detailů a v neposlední řadě

i mnoho nepředvídatelných situací, na které musí být člověk připraven chtě, nechtě.

V současné chvíli nás nejvíce zaměstnává výroční konference, která čítá bezmála 1200 lidí a bude rozložena do několika hotelů současně.

Předminulý týden bylo setkání všech zástupců hotelů, abychom probrali detaily a rozdělili si úkoly, či kompetence. Já dorazila na schůzku zbědovaná, vyčerpaná, neboť „díky“ mým úžasným sousedům jsem opět spala jen čtyři hodiny.

Nezmohla jsem se na vysvětlování, pouze jsem se zbortila na židli v zasedací místnosti. Musela jsem vypadat opravdu hrozně, protože mi za trest nikdo nenabídl ani vodu a dvě hodiny mě nechali sedět o žízni.

Úkoly byly rozděleny, a tak se každý z nás vypravil zpět na své pracoviště. I přes neskonalou únavu jsem nechtěla nechat nic

náhodě a zahájila jsem organizaci s mluvčím skupiny, který zodpovídá za konferenci právě v našem hotelu. Průběh je vždy stejný. Napíšu e-mail se všemi neprobranými body, či informacemi, které potřebujeme vědět a neopomeneme obligátní větu: „Zda máte další přání, či dotazy, neváhejte nás kontaktovat.“ A touto větou si na sebe spolehlivě upletete bič.

Ozvala se mi jakási Evelyn z marketingového oddělení z Belgie.

„Dobrý den, přikládám seznam hostů ve vašem hotelu.“ (Bylo jich 300.) "Prosím, neopomeňte, že Nadja má těžkou alergii na ořechy. Rádi bychom také chtěli zorganizovat výlet se sněžnicemi od vrcholu hory (vrchol hory má přes 3500 m n.m. a musí se přes ledovec), k horské chatě, kde chceme procházku zakončit v útulném chalet skleničkou vína a fondue. Vezměte na vědomí, že nás bude asi 50. Někteří jsou po výměně kyčelního kloubu, ne všichni jsou v dobré fyzické kondici, někteří mají problémy s dýcháním a celkově nejsme zvyklí na zimní sporty v extrémních podmínkách. Můžete to nějak zařídit? A naše vedení by rádo pokoje s výhledem na jezero. Děkuji Vám za vstřícnost předem.“

Jsem hostitelka srdcem i duší, proto každé přání zákazníka je mi svaté a udělám maximum proto, abych mu vyšla vstříc. A tady tedy začíná moje práce. Těžká alergie na ořechy se nesmí podceňovat, proto jsem okamžitě otevřela seznam hostů, abych napsala u jména Nadja poznámku pro kuchaře a servis: „Pozor, tato Nadja má těžkou alergii na ořechy.“

V seznamu jsem našla osob se jménem Nadja 13. A ne všechny musely být nutně ženského rodu. Bohužel, nemám křišťálovou kouli, abych vyčetla, která je ta správná Nadja, a tak jsem s nadějí napsala e-mail. „Děkujeme za informaci, vzali jsme ji na vědomí. Můžete prosím konkretizovat, která Nadja má alergii na ořechy? V seznamu hostů jsme jich našli 13.“ Obratem přišla odpověď: „Nadja z účetního.“ Dobře, to už mi to bylo o něco jasnější. Nicméně pátrání po Nadji z účetního jsem si nechala na později.

Zorganizovat výlet se sněžnicemi po ledovci z vrcholu dolů pro bandu invalidů už tak jednoduché nebylo. Vážím si toho, že ve mě zákaznice vložila velkou důvěru, ale přestěhovat ledovec do nížiny není úplně v mých silách, proto jsem jí navrhla jinou trasu. Podstatně kratší, po rovině a méně fyzicky náročnou.

"... orgnizovat výlet se sněžnicemi po ledovci z vrcholu dolů pro bandu invalidů...?" ToM

Tento návrh se setkal s nadšením. Ale pak mě čekal opravdový oříšek. Zařídít pokoje s výhledem na jezero. Několik minut vysvětlování, že v okolí našeho hotelu se žádné jezero nenachází, mě stálo úmrtí 10 000 mozkových buněk, 12 nových šedivých vlasů a tik v oku. Nakonec se zákaznice, ač velmi nerada, spokojila s návrhem, že zprostředkujeme pokoje s panoramatickým výhledem na nejkrásnější vrcholky Alp na slunečné straně.

Z náročného rozhovoru jsem byla „vycukaná“, proto jsem si uvařila antistresový čaj, abych se připravila na schůzku s mladým nadšeným párem, který chtěl uspořádat svatbu, ale ještě se nemohl rozhodnout, kde.

Nachystala jsem si všechny potřebné dokumenty a plná entusiasmu se vydala do hotelového lobby, abych

přesvědčila ty mladé blázinky, že svatba v našem hotelu je to správné rozhodnutí.

Pečlivě jsem se rozhlédla a jediný mladý pár, který mi padl do oka jsem přátelsky přepadla. Předpisově se představila, významně poklepla prstem na jmenovku, kdyby si mé jméno nedokázali zapamatovat, rozložila složky a spustila marketingovou řeč. Pánovi úlekem vyletělo kafe

z nosu a paní, která jej doprovázela, jen potutelně dusila smích. Nechá-pala jsem, co je k smíchu, dokud mi recepční nezaklepal na rameno, že jsem u špatného stolu. Svatebčané čekají za rohem.

Od studu jsem se zapotila tak, že se mi pod paží udělaly mokré koláče jako kola od traktoru a šla se stydět za roh. Až později jsem se dozvěděla, že to byl farář v civilu se svou sekretářkou na obchodní schůzce.

Nicméně podařilo se mi přesvědčit ty pravé svatebčany, že uspořádat jejich velký den právě u nás je tou jedinou správnou volbou, a farářovi i sekretářce jsem na omluvu poslala ještě jedno kafe. A tak prosím vypadá můj běžný pracovní den.

Veronika Velacká

Časopis SOKOL – nabídka všem zahraničním župám a jednotám

Časopis SOKOL vychází jako čtvrtletník, vždy v březnu, červnu, září a v prosinci, v tištěné a pdf formě.

Cena ročního předplatného je 199 Kč.

Česká obec sokolská nabízí pro zahraniční odběratele možnost odběru pouze pdf formy, která je zasílána na vámi uvedený email vždy 20. v daném měsíci.

Pokud stojíte o toto roční předplatné, pošlete fakturační údaje přímo šéfredaktorce časopisu, sestře Janě Horké jhorka@sokol.eu. Více informací naleznete na stránce časopisu casopis.sokol.eu.

I N Z E R Á T

Nabízíme k prodeji výjimečný, rodinný dům v jižních Čechách, v Táboře.

Dispozice 6+1, zděná garáž a přístřešek na 2 auta. Velkoryse navržený interier lze využít i jako dvougenerační bydlení nebo se zázemím pro firmu. Dům s nádhernou a udržovanou zahradou se nachází v klidné lokalitě jen cca 1 hodinu autem či vlakem do Prahy, a cca 40 minut do Českých Budějovic.

Tato nemovitost představuje kvalitu udržitelného bydlení a trvalou hodnotu pro majitele.

INFO: realityhornak.cz/tabor-prodej-nadstandardniho-rodinneho-domu
+420725634493, EMAIL: i.tauslova@email.cz

Můžete žalovat svého bývalého pronajímatele, pokud nedodrží podmínky výpovědi nájemní smlouvy?

Pronajímatel vypověděl nájemní smlouvu z důvodu potřeby bytu pro osobní užívání. Nájemce mu uvěřil a proti výpovědi smlouvy nic nenamítal. Po odstěhování z bytu se nájemce dozvěděl, že to byla lež. Lze s tím ještě něco dělat?

Nájemce nemůže obnovit nájemní vztah, protože výpověď nenapadl u rozhodčího soudu a z bytu se již odstěhoval. Může však požadovat náhradu škody, například za náklady na přestěhování – po určitou dobu – a též například za vyšší nájemné, které musí platit za nový byt.

Potřebujete poradit v oblasti nájemního práva, spotřebitelského práva, občanského práva nebo v rámci obecného právního poradenství a pojišťovnictví ve Švýcarsku?

Plánujete bydlet, pracovat nebo podnikat ve Švýcarsku?

Naše Treuhandbüro má zkušenosti ve všech oblastech občanského práva; nájemního práva, pracovního práva, rodinného práva, pojistného práva, dědického práva atd., jakož i v rámci podnikání a obchodního práva.

Tradičně, již po 41 let činnosti, zůstává platné, že všichni česky nebo slovensky mluvící lidé z celého světa, mají prvních 45 minut poradenství zdarma.

Rádi se budeme Vaším případem zabývat.

Volejte na tel.: 044 933 07 33.

AGENTUR PAZDERA, Treuhandbüro

Kreuzplatz 20, 8008 Zürich

E-mail: info@pazdera.ch

www.agenturpazdera.ch, www.pazdera.ch

IVO LEŠNER: doprava mezi Švýcarskem a Českem

- stěhování na švýcarské i české straně
- doprava nákladu do 2 tun a délky 5 m
- doprava předmětů, které se nevejdou do osobního auta nebo autobusu

S přepravovanými předměty mohou jet na místo určení i osoby

KONTAKT: +420 604 954363 (+ 41 79 384 75 56) doprava@ivolesner.cz

PŘEKLADY

čeština, němčina, ruština

Velká zkušenost a rychlé vyřízení konzulárních, právních a privátních dokumentů včetně úředního ověření, úřední překladatelka a tlumočnice u nejvyššího soudu v Curychu, registrovaná na Velvyslanectví ČR v Bernu.

Jaroslava Berger, Telefon 044 887 03 30

E-mail: jaroslavaberger@bluewin.ch

www.tschechisch-deutsch.ch

KALENDÁŘ

Kdy	Událost, kde	Info
17.11.2024	Župní cvičební neděle	ludmila@dbservice.com
20.11.2024	Rok české hudby 2024 Curych	ceskyklub@gmail.com https://www.ceskyklub.ch/kalendar
23.11.2024	Krojovaný večírek Curych	folklor75@gmail.com 079-256 92 89
28.11.2024	Krajanské setkání Basilej	info@domov.ch
30.11.2024	Workshop adventní věnec Adventní koncert Curych	+41 79 207 54 19 jana.vankova@csbh.cz www.centrum-cs-curych.ch
30.11.2024	Mesiáš (divadelní hra) Meyrin	spolek.pohoda@gmail.com
2.12.2024	Autorké čtení Jaroslav Rudiš Adliswil	ceskyklub@gmail.com
7.12.2024	Mikulášská nadílka	+41 79 207 54 19 jana.vankova@csbh.cz www.centrum-cs-curych.ch
25.1.2025	48. Česko-Slovenský ples Wettingen (viz obálka)	ball75.ch

Některá sdružení pořádají tolik akcí, že je nelze zde jednotlivě uvádět. Programy všech (i nečlenských) nám známých spolků a sdružení najdete na webových stránkách Svazu spolků pod záložkou Novinky: svaz-spolku.ch.

**Budou se u Vás konat zajímavé akce?
Sdělte nám je e-mailem či telefonicky (viz Impressum).
Děkujeme.**

Víte, že Zpravodaj...

- vychází nepřetržitě už od září 1968?
- je jediný časopis Čechů a Slováků ve Švýcarsku?
- tvoří z velké části jeho čtenářky a čtenáři?

I na vás závisí, bude-li Zpravodaj po 55letém životě dále existovat. Každý abonent znamená velkou podporu. Objednat si ho můžete na rok (11 vydání) za už **15 let stejnou cenu: pouhých CHF 55**. A v digitální formě dokonce ještě levněji.

Tištěný Zpravodaj si můžete objednat na webu Svazu spolků: www.svaz-spolku.ch pod štítkem Zpravodaj. Najdete tam i stejnou složenkou s QR kódem, která je vytištěna v prosincovém, lednovém, únorovém, březnovém i tomto vydání časopisu na str. 2.

Digitální vydání (v PDF) si můžete objednat u naší administrátorky zde: jarmila.schifferle@gmx.ch – to stojí **jen CHF 50**. Předplatitelé tištěného vydání ho dostanou na požádání na stejné adrese **zdarma**.

Chcete raději zaplatit bankovním převodem? I to je možné: veškeré potřebné údaje najdete níže.

Redakce Zpravodaje děkuje všem předplatitelům a zvláště těm, kteří velkoryse platí vyšší cenu než standardní předplatné.

JAK UHRADIT PŘEDPLATNÉ ZA ZPRAVODAJ A INZERÁTY?

Složenkou s QR kódem najdete na str. 2 nebo na webu www.svaz-spolku.ch.

Konto pro platby ve Švýcarsku a v cizině: PostKonto:
Verband SSCS, Zpravodaj - Presseorgan, 6006 Luzern
Kontonummer: 80-70357-1
IBAN: CH89 0900 0000 8007 0357 1
BIC: POFICHBEXXX

Konto pro platby v České republice: Poštovní spořitelna:
Název účtu: Pavlína Šenkýřová
Číslo účtu: 329585761/0300
IBAN: CZ0303000000000329585761

Impressum

Redakce:

Tomáš Mertl,

e-mail: zpravodaj@bluewin.ch

Tel.č.: +41(0)79 179 44 77

Adresa: adresa Svazu spolků (SSČS)

Tým spolupracovníků:

Helena Springinsfeld, Václav Günter,

Michala Rettegghieri

Čeští korektoři:

Helena Springinsfeld,

Tel.: +41(0)79 413 55 89,

e-mail: info@svaz-spolku.ch

Ludmila Čarnecká

e-mail: info@svaz-spolku.ch

Administrace a Inzerce

(předplatné, změny adres, nové přihlášky na odběr, odhlášky, informace, inzerce):

Zpravodaj, Jarmila Schifferle,

Kirchweg 8, CH-5313 Klingnau,

Tel: +41(0)56 245 11 48,

e-mail: jarmila.schifferle@gmx.ch

Roční předplatné: ve Švýcarsku SFr

55.-, v Evropě (mimo Švýcarska) SFr

60.- nebo ekvivalent v domácí měně,

v zámoří (letecky) SFr 65.-,

nebo ekvivalent v domácí měně.

Zpravodaj jen online: Sfr 50.00 nebo ekvivalent v domácí měně.

Vydává: Svaz spolků Čechů a Slováků

ve Švýcarsku (SSČS),

Verband der Vereine der Tschechen und

Slowaken in der Schweiz

c/o Michala Rettegghieri,

Winkelstrasse 4, 8187 Weiach

Webová stránka:

<http://www.svaz-spolku.ch>

Obálka: Praděd, 1491 m n.m.

Autor:ok-tourism.cz

Tisk: Gastropress

Facebook:

www.facebook.com/zpravodaj.ch/

Uzávěrka - redakční část a inzerce: vždy

5 pracovních dní před ukončením měsíce.

Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Pravidla pro zasilání Vašich příspěvků:

Uzávěrka přijímání příspěvků pro aktuální vydání je pět pracovních dní před ukončením měsíce!

Texty je možné zasílat emailem v běžném textovém formátu, nejlépe s českou či slovenskou diakritikou - word (.doc), textový formát (.txt), pages (pro iOS, Mac). Emailová adresa je uvedena v *Impressum*.

Fotografie přijímáme v elektronické podobě v rozlišení alespoň 300 dpi. Fotografie zasílejte vždy zvlášť, a to ve formátu JPEG, PNG nebo TIFF kvůli zachování jejich kvality pro tisk. Do textu pak můžete vložit poznámku informující o jejím umístění. Loga je možné přijmout také v .indd nebo PDF.

Každý příspěvek musí být podepsán jménem a příjmením autora. Jestliže si nepřejete uvést jméno pod článkem, prosím, informujte o tom redakci.

Pokud se jedná o citaci či přebrání článku jiného autora, je nutné uvést zdroj.

Je zakázáno opisovat a kopírovat články, resp. celé jejich části, či přebírat fotografie jiných autorů bez jejich souhlasu. Za takové příspěvky nese plnou zodpovědnost příspěvatel.

Redakce není povinna zveřejnit všechny zasláné příspěvky a je jen na jejím uvážení, které články budou publikovány.

V případě zamítnutí článku bude autor o této skutečnosti informován na svůj email. Redaktoři nejsou povinni své rozhodnutí zdůvodnit.

Za správnost a věcnost údajů v příspěvku odpovídá autor příspěvku, ne vydavatel Zpravodaje. Uvedené názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

Příspěvky musí respektovat zásady slušného chování, nesmí obsahovat vulgární urážky, pomluvy, osočování apod. Při nerespektování těchto pravidel, příspěvek nezveřejníme. Všechny zasláné příspěvky posuzuje redakční rada, která si vyhrazuje právo na krácení a stylistickou a gramatickou úpravu. Zásadní úpravy provádí se souhlasem autora.

Zveřejnění příspěvku může vydavatel odsunout do některého z následujících vydání Zpravodaje zejména vzhledem k větší aktuálnosti jiných příspěvků.

Za zveřejněné příspěvky příspěvatelů není poskytován honorář.

TESTAMENT / DĚDICTVÍ

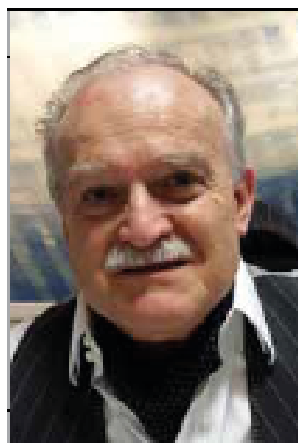
Máte co odkázat dědicům?

Máte majetek v CZ/SK?

Máte pouze dluhy?

Přesto/Proto je dobré získat další

informace, předejete komplikacím,
zablokování koutu stá.

– SEIT 1983 FÜR SIE:

DOMOVY PRO SENIORY

Máte zájem o zajištění a vyřízení?
Chcete je předem vidět?

Obraťte se s důvěrou na nás.

S radostí Vám oznamujeme, že je
obnovili smlouvu na přednostní u
seniorů v pražské rezidenci, díky
možnostmi Praha, Brno, Zlín.

**„NA KAŽDÝ PROBLÉM SE NAJDE ŘEŠENÍ A POKUD NE, TAK TO NĚBY
PROBLÉM.“**

**TRADIČNĚ, UŽ PO 37 LET ČINNOSTI, ZŮSTAVA PLATNÉ, ŽE VŠICHNI ČESKY NEBO SLOVEN
MLUVÍCÍ LIDÉ Z CELÉHO SVĚTA, MAJÍ PRVNÍCH 45 MINUT PORADENSTVÍ ZDARMA.**

JSME TU PRO VÁS:

SLUŽBY CH/CZ/SK

- pojišťovnictví a právní poradenství
- obchodní, finanční poradenství
- řízení kup a prodej firem,
holdingů, stá.
- taschova závěti a jiných listin
- nákup, prodej, pronájem nemovitosti
- investiční činnost
- analýza podniků, společností
- vhodnost propojení firem
- předmanželské smlouvy
- rozvody, alimenty

VERMITTLUNG VON IMMOBILIEN

UND HANDEL MIT IMMOBILIEN

VERSICHERUNGSBERATUNG

UNTERNEHMENSBERATUNG

RECHTSBERATUNG

FINANZBERATUNG

TRUHANDLÖRO

CH/CZ/SK

JSME TU PRO VÁS: SLUŽBY C

- správcovství majetku, firem
- vyřizování pohledávek, zápočty
- regulace dlhového hospodářství
- vyřizování starobních důchodů
- daně
- účetnictví
- zajištění formalit při vývozu a c
- pracovní poměr ve CH
- cizinecké zletitostní
- vystěbování ze CH do jiných st
- překlady

AGENTUR PARDNERA

Komplexní 20
CH – 8008 Znojmo

Tel: +41 44 533 87 33

www.pardnera.ch

info@pardnera.ch

www.agenturpardnera.com

KLASSISCHER BALL - EVENTSAAL TÄGI WETTINGEN

48. TSCHESCHO-SLOWAKISCHER BALL SAMSTAG, 25. JANUAR 2025

EVENTSAAL TÄGI WETTINGEN

TÜRÖFFNUNG 19.30 UHR - CATERING SERVICE

NOSTALGIE SWINGERS

DIE 18 KÖPFIGE BIG BAND SPIELT ZUM TANZ